

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2011. április 5.*

A C-119/09. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Conseil d'État (Franciaország) a Bírósághoz 2009. április 1-jén érkezett, 2009. március 4-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Société fiduciaire nationale d'expertise comptable**

és

a **Ministre du Budget, des Comptes publics et de la Fonction publique**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, K. Schiemann, J.-J. Kasel és D. Šváby tanácselnökök, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, U. Lohmus (előadó), M. Safjan és M. Berger bírák,

* Az eljárás nyelve: francia.

főtanácsnok: J. Mazák,
hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. március 23-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Société fiduciaire nationale d'expertise comptable képviselőjében F. Molinié avocat,

- a francia kormány képviselőjében G. de Bergues és B. Messmer, meghatalmazotti minőségben,

- a ciprusi kormány képviselőjében D. Kallí, meghatalmazotti minőségben,

- a holland kormány képviselőjében C. Wissels, M. de Grave és J. Langer, meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Bizottság képviselőjében I. Rogalski és C. Vrignon, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2010. május 18-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 376., 36. o.) 24. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Société fiduciaire nationale d'expertise comptable (a továbbiakban: Société fiduciaire) és a ministre du Budget, des Comptes publics et de la Fonction publique között a könyvvizsgálók szakmai etikai kódexéről szóló, 2007. szeptember 27-i 2007-1387. sz. rendelet (a JORF 2007. szeptember 28-i száma, 15847. o.) annyiban történő megsemmisítése iránt folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amennyiben az tiltja az ügynöki tevékenységet.

Jogi háttér

Az uniós szabályozás

- 3 A 2006/123 irányelv (2), (5) és (100) preambulumbekzdése szerint:

„(2) A versenyképes szolgáltatási piac nélkülözhetetlen a gazdasági növekedés ösztönzéséhez és a munkahelyteremtéshez az Európai Unióban. A belső piacon

jelenleg számos akadály gátolja a szolgáltatókat, különösen a kis- és középvállalkozásokat abban, hogy működési területüket kiterjeszthessék országuk határain túl, és a belső piac nyújtotta előnyöket teljes mértékben kihasználhassák. Ez gyengíti az Európai Unió szolgáltatóinak világpiaci versenyképességét. A fogyasztók számára szélesebb körű választási lehetőséget, valamint jobb és olcsóbb szolgáltatásokat biztosíthatna egy olyan szabad piac, amely a tagállamokat arra készítené, hogy megszüntessék a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás korlátozásait, ugyanakkor növeljék az átláthatóságot, és bővítsék a fogyasztók számára nyújtott tájékoztatást.

[...]

- (5) Szükséges ezért a szolgáltatók letelepedési szabadságát, valamint a szolgáltatások tagállamok közötti szabad mozgását gátló akadályok elhárítása, valamint e két – a Szerződésben meghatározott – alapvető szabadság gyakorlásához szükséges jogbiztonság garantálása a szolgáltatások igénybevevői és a szolgáltatók számára. [...]

[...]

- (100) A szabályozott szakmák általi kereskedelmi tájékoztatásra vonatkozó teljes körű tilalmakat meg kell szüntetni, mégpedig nem a kereskedelmi tájékoztatás tartalmára vonatkozó tiltások, hanem az általános érvényű és egy adott foglalkozás tekintetében alkalmazandó, a kereskedelmi tájékoztatás egy vagy több formájára vonatkozó tilalmak – mint például mindenfajta reklám tilalma egy vagy több adott médiumban – eltörlése által. A kereskedelmi tájékoztatás tartalmát és módszereit illetően a szakmák képviselőit arra kell ösztönözni, hogy a közösségi joggal összhangban közösségi szintű magatartási kódexeket állítsanak össze.”

- 4 A 2006/123 irányelv 4. cikkének 12. pontja akként rendelkezik, hogy ezen irányelv alkalmazásában:

„»kereskedelmi tájékoztatás«: bármilyen formában megjelenő közlés, amelynek célja, hogy közvetve vagy közvetlenül népszerűsítse egy kereskedelmi, ipari vagy kézműipari tevékenységet folytató vagy szabályozott szakmát gyakorló vállalkozás, szervezet vagy személy termékét, szolgáltatását vagy arculatát. A következők önmagukban nem minősülnek kereskedelmi tájékoztatásnak:

- a) a vállalkozás, szervezet vagy személy tevékenységéhez közvetlen hozzáférést biztosító információ, különösen a domain-név vagy az elektronikus levelezési cím;
- b) a vállalkozás, szervezet vagy személy termékeivel, szolgáltatásaival vagy arculatával kapcsolatos, független módon összeállított közlések, különösen, ha nem anyagi ellenszolgáltatás fejében nyújtják.”

- 5 A 2006/123 irányelvnek „A szabályozott szakmák által nyújtott kereskedelmi tájékoztatás” 24. cikke így rendelkezik:

„(1) A tagállamok eltörlik a szabályozott szakmák által nyújtott kereskedelmi tájékoztatásra vonatkozó valamennyi teljes körű tilalmat.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a szabályozott szakmák által nyújtott kereskedelmi tájékoztatás megfeleljen a közösségi joggal összhangban levő szakmai szabályoknak, amelyek különösen a szakma függetlenségére, méltóságára és tisztességére, továbbá a szakmai titoktartásra vonatkoznak, az egyes szakmák sajátosságainak megfelelően.

A kereskedelmi tájékoztatásról szóló szakmai szabályoknak megkülönböztetéstől [helyesen: hátrányos megkülönböztetéstől] mentesnek és arányosnak kell lenniük, és azokat a közérdeken alapuló kényszerítő indokkal kell alátámasztani.”

- 6 A 2006/123 irányelv a 44. és 45. cikke értelmében 2006. december 28-án lépett hatályba, a tagállamoknak pedig legkésőbb 2009. december 28-áig kellett átültetniük.

A nemzeti szabályozás

- 7 A könyvvizsgálói kamarák létrehozásával, valamint a könyvvizsgálói cím és a könyvvizsgálói hivatás szabályozásával kapcsolatos rendelkezéseket az 1945. szeptember 19-i 45-2138. sz. rendelet (JORF 1945. szeptember 21., 5938. o.) tartalmazza. E rendelet szerint a könyvvizsgáló fő feladata az olyan vállalkozások és szervezetek könyvelésének vitele és ellenőrzése, amelyekkel nem áll munkajogviszonyban. Jogosult tanúsítani az eredménykimutatások szabályszerűségét és hitelességét, emellett pedig a vállalkozások és szervezetek létrehozásának valamennyi könyvelési, gazdasági és pénzügyi vonatkozásával összefüggésben is közreműködhet.
- 8 A bizonyos szakmai tevékenységek gyakorlási feltételeinek egyszerűsítéséről és kiigazításáról szóló, 2004. március 25-i 2004-279. sz. rendelet (JORF 2004. március 27., 5888. o.) elfogadásáig a könyvvizsgálói kamara tagjai számára a személyes reklám valamennyi formája tilos volt. A könyvvizsgálói szakmai szervezetek működéséről szóló, 1997. május 30-i 97-586. sz. rendelet (JORF 1997. május 31., 8510. o.), amely meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a könyvvizsgálók a jövőben promóciós tevékenységet folytathatnak, a 7. cikkében akként rendelkezik, hogy e feltételeket

szakmai etikai kódexben kell rögzíteni, amelynek rendelkezéseit az Államtanács rendelet formájában fogja megállapítani.

9 A 2007-1387. sz. rendeletet tehát a 45-2138. sz. rendelet 23. cikke, valamint a 97-586. sz. rendelet 7. cikke alapján fogadták el.

10 A 2007-1387. sz. rendelet 1. cikke így rendelkezik:

„A könyvvizsgálói szakmában tevékenykedő személyekre vonatkozó etikai szabályokat a jelen rendelet mellékletét képező etikai kódex tartalmazza.”

11 A könyvvizsgálók szakmai etikai kódexének 1. cikke így rendelkezik:

„A jelen kódex rendelkezéseit a szakmai tevékenység gyakorlásának módjától függetlenül a könyvvizsgálókra, továbbá, ha szükséges, a könyvvizsgálói kamarák létrehozásáról, valamint a könyvvizsgálói cím és a könyvvizsgálói hivatás szabályozásáról szóló, 1945. szeptember 19-i 45-2138. sz. rendelet 83b. cikke szerinti könyvvizsgáló gyakorlókra, valamint az e rendelet 83c. cikke szerinti munkavállalókra kell alkalmazni.

Azon rendelkezések kivételével, amelyek csak a természetes személyekre alkalmazhatók, e rendelkezéseket a könyvvizsgáló társaságokra, valamint az üzletvezetési és könyvvizsgálói egyesületekre is alkalmazni kell.”

12 E kódex 12. cikke szerint:

„I. Az 1. cikkben említett személyek nem folytathatnak olyan ügynöki tevékenységet, amely a szolgáltatásaik harmadik személyek részére történő kéretlen felajánlására irányul.

E személyek csak abban az esetben vehetnek részt konferenciákon, szemináriumokon, valamint egyetemeken által szervezett vagy egyéb tudományos rendezvényeken, ha ennek során nem tesznek semmi olyat, ami az ügynöki tevékenységgel esik egy tekintet alá.

II. Az 1. cikkben említett személyek csak annyiban folytathatnak promóciós tevékenységet, amennyiben e tevékenység eredményeként a nyilvánosságot hasznos információkkal látják el. Az e célt szolgáló eszközöket tartózkodóan, oly módon kell felhasználni, hogy az ne sértse a hivatás függetlenségét, méltóságát és megbecsülését, sem pedig a szakmai titoktartásra vonatkozó szabályokat, valamint az ügyfelekkel és a hivatás többi képviselőjével szembeni tisztességet.

Az 1. cikkben említett személyek a szakmai tevékenységük harmadik személyek részére történő, bármely módon végzett bemutatása során kötelesek tartózkodni minden olyan megnyilvánulástól, amely sérthetné a tisztségük méltóságát vagy a hivatás tekintélyét.

A tájékoztatás e formái, valamint annak minden egyéb formája csak azzal a feltétellel megengedett, hogy annak kifejezésre juttatása illő módon és visszafogottan történik, továbbá annak tartalma mentes minden pontatlanságtól, és nem tévesztheti meg a nyilvánosságot, valamint mellőzi az összehasonlító elemeket.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 13 A Société fiduciaire a 2007. november 28-án benyújtott keresetlevelében azt kérte, hogy a Conseil d'État semmisítse meg a 2007-1387. sz. rendeletet annyiban, amennyiben az tiltja az ügynöki tevékenységet. E társaság úgy véli, hogy a könyvvizsgálók szakmai etikai kódexének 12-I. cikkében előírt, az ügynöki tevékenység valamenyny formájára vonatkozó általános és feltétlen tilalom ellentétes a 2006/123 irányelv 24. cikkével, és komolyan veszélyezteti ezen irányelv végrehajtását.

- 14 A kérdést előterjesztő bíróság megítélése szerint az előtte folyamatban lévő jogvitában amiatt szükséges az előzetes döntéshozatalra utalás, hogy amennyiben az ügynöki tevékenységnek a megtámadott rendeletben előírt tilalmát a 2006/123 irányelv 24. cikkével ellentétesnek kellene tekinteni, az komolyan veszélyeztetné az irányelv végrehajtását.

- 15 E körülmények között a Conseil d'État az eljárás felfüggesztéséről határozott, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„A [2006/123] irányelv a hatálya alá tartozó szabályozott szakmák vonatkozásában az érintett kereskedelmi gyakorlat formájától függetlenül minden általános tilalmat kizárt-e, vagy pedig meghagyta a tagállamok számára azt a lehetőséget, hogy bizonyos kereskedelmi gyakorlatok, mint például az ügynöki tevékenység vonatkozásában általános tilalmakat tartsanak fenn?”

Az elfogadhatóságról

- 16 A kérdést előterjesztő bíróság a 2006/123 irányelv értelmezését kéri, amelynek 2009. december 28-ában meghatározott átültetési határideje az előzetes döntéshozatalra utaló határozat meghozatalának időpontjában, vagyis 2009. március 4-én még nem járt le.
- 17 A francia kormány, anélkül hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozattal kapcsolatban kifejezetten elfogadhatatlansági kifogást emelne, kétségeit fejezi ki a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés relevanciájával, valamint az e bíróság által kifejtett azon mérlegeléssel kapcsolatban, mely szerint ha az alapügyben vizsgált nemzeti szabályozás a 2006/123 irányelvvel ellentétesnek bizonyul, az komolyan veszélyezteti ezen irányelv végrehajtását.
- 18 E kormány szerint ugyanis jöllehet igaz, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az irányelv átültetésére rendelkezésre álló határidőn belül a címzett tagállamoknak tartózkodniuk kell az olyan jellegű rendelkezések meghozatalától, amelyek komolyan veszélyeztetnék a szóban forgó irányelv által meghatározott célt (a C-129/96. sz. Inter-Environnement Wallonie ügyben 1997. december 18-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-7411. o.] 45. pontja, a C-14/02. sz. ATRAL-ügyben 2003. május 8-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-4431. o.] 58. pontja, valamint a C-261/07. és C-299/07. sz., VTB-VAB és Galatea egyesített ügyekben 2009. április 23-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-2949. o.] 38. pontja), nem ez a helyzet az alapügyben, amelyben a vizsgált nemzeti szabályozásnak a 2006/123 irányelv átültetési határidejének lejártáig történő alkalmazása nem jár olyan hatásokkal, amelyek egyrészt az átültetési határidő lejárta után is fennmaradnának, másrészt pedig ezen irányelv céljával összefüggésben különös nehézséget jelentenének.
- 19 Ezzel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a fenti ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az alapjogvita tárgyában eljáró nemzeti bíróság feladata annak mérlegelése, hogy azon nemzeti rendelkezések, amelyek jogszerűségét vitatják, komolyan veszélyeztethetik-e a valamely irányelvben meghatározott célt. E mérlegelés során a kérdést előterjesztő bíróságnak különösen meg kell vizsgálnia, hogy a szóban forgó

rendeletek az irányelv teljes átültetéseként jelentkeznek-e, valamint meg kell határozni az irányelvnek meg nem felelő e rendelkezések alkalmazásával előidézett konkrét hatásokat és azok időtartamát (lásd többek között a fent hivatkozott Inter-Environnement Wallonie ügyben hozott ítélet 46. és 47. pontját).

- 20 A Bíróságnak nem feladata, hogy e mérlegelés helyességét az előzetes döntéshozatalra utaló határozat elfogadhatóságának vizsgálata keretében felülvizsgálja.
- 21 Mindazonáltal az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a nemzeti bíróság által, a saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdés releváns voltát vélelmezni kell (lásd ebben az értelemben a C-210/06. sz. Cartesio-ügyben 2008. december 16-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-9641. o.] 67. pontját, a C-515/08. sz., dos Santos Palhota és társai ügyben 2010. október 7-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9133. o.] 20. pontját, valamint a C-45/09. sz. Rosenblatt-ügyben 2010. október 12-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9391. o.] 33. pontját).
- 22 Ebből következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 23 A kérdést előterjesztő bíróság a kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2006/123 irányelv 24. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely a könyvvizsgálóihoz hasonló szabályozott szakmát gyakorlók számára megtiltja az ügynöki tevékenység folytatását.

- 24 Előjáróban meg kell állapítani, hogy 2006/123 irányelvnek „A szabályozott szakmák által nyújtott kereskedelmi tájékoztatás” című 24. cikke a tagállamokkal szemben két kötelezettséget tartalmaz. Egyrészt e cikk (1) bekezdése megköveteli, hogy a tagállamok töröljék el a szabályozott szakmák által nyújtott kereskedelmi tájékoztatásra vonatkozó valamennyi teljes körű tilalmat. Másrészt e cikk (2) bekezdése annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy a szabályozott szakmák által nyújtott kereskedelmi tájékoztatás megfeleljen az uniós joggal összhangban levő szakmai szabályoknak, amelyek különösen a szakma függetlenségére, méltóságára és tisztességére, továbbá a szakmai titoktartásra vonatkoznak, az egyes szakmák sajátosságainak megfelelően. Az említett szakmai szabályoknak hátrányos megkülönböztetéstől mentesnek és arányosnak kell lenniük, és azokat a közérdeken alapuló kényszerítő indokkal kell alátámasztani.
- 25 Annak vizsgálata érdekében, hogy a 2006/123 irányelv 24. cikke, különösen pedig annak (1) bekezdése arra irányul-e, hogy az ügynöki tevékenységnek az alapügyben vizsgált nemzeti szabályozásban előírthoz hasonló tilalmát kizárja, e rendelkezést nem csupán a megfogalmazására, hanem a céljára és összefüggéseire, valamint a szóban forgó szabályozással elérni kívánt célra is tekintettel kell értelmezni.
- 26 Ezzel összefüggésben az irányelv (2) és (5) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az irányelv a szolgáltatók tagállamokban való letelepedési szabadságát, valamint a szolgáltatások tagállamok közötti szabad mozgását gátló akadályok elhárítására irányul annak érdekében, hogy hozzájáruljon a versenyképes szolgáltatási piac megvalósításához.
- 27 Az irányelv 24. cikkének célját az irányelv (100) preambulumbekkezdése fogalmazza meg, amelynek értelmében meg kell szüntetni a szabályozott szakmák általi kereskedelmi tájékoztatásra vonatkozó azon teljes körű tilalmakat, amelyek általános érvényű és adott foglalkozás tekintetében tiltják a kereskedelmi tájékoztatás egy vagy több formáját, mint például mindenfajta reklámot egy vagy több adott médiumban.

- 28 A 2006/123 irányelv 24. cikkének háttérét képező összefüggésekkel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a 24. cikk az irányelvnek „A szolgáltatások minősége” címet viselő V. fejezetében található. Márpedig, mint azt a főtanácsnok az indítványának 31. pontjában megjegyezte, általában ez a fejezet és különösen a 24. cikk a szabályozott szakmák belső piac keretében nyújtott szolgáltatásai minőségének javításával a fogyasztói érdekek védelmére irányul.
- 29 Így a 24. cikknek mind a céljából, mind pedig a háttérét képező összefüggésekből következik, hogy – mint azt az Európai Bizottság helyesen állítja – az uniós jogalkotó szándéka nem csupán arra irányult, hogy a kereskedelmi tájékoztatásra vonatkozó, a szabályozott szakmák gyakorlóival szemben bármilyen formában alkalmazott teljes körű tilalmakat megszüntesse, hanem arra is, hogy eltörölje a 2006/123 irányelv 4. cikkének 12. pontja szerinti kereskedelmi tájékoztatás egy vagy több olyan formájának alkalmazására vonatkozó tilalmakat, mint többek között a reklám, a direkt marketing vagy a szponzorálás. Az irányelv (100) preambulumbekkezdésében említett példákra tekintettel az irányelv 24. cikkének (1) bekezdése által tiltott teljes körű tilalmaknak kell tekinteni azokat a szakmai szabályokat is, amelyek tiltják, hogy a szolgáltatásnyújtóról vagy az általa gyakorolt tevékenységről egy vagy több médiumban tájékoztatást közöljenek.
- 30 Ugyanakkor a 2006/123 irányelvnek a (100) preambulumbekkezdése második mondatával együtt értelmezett 24. cikkének (2) bekezdése értelmében a tagállamok a szabályozott szakmákkal kapcsolatos kereskedelmi tájékoztatás tartalmát és módszereit illetően továbbra is szabadon írhatnak elő tilalmakat, amennyiben a megállapított szabályok különösen a szakma függetlensége, méltósága és tisztessége, továbbá a szakmai titoktartás biztosítása szempontjából indokoltak és arányosnak bizonyulnak.
- 31 Annak megállapítása érdekében, hogy a szóban forgó nemzeti szabályozás az irányelv 24. cikkének hatálya alá tartozik-e, mindenekelőtt azt kell eldönteni, hogy az ügynöki tevékenység az e cikk értelmében vett kereskedelmi tájékoztatásnak minősül-e.

- 32 A „kereskedelmi tájékoztatás” fogalmát a 2006/123 irányelv 4. cikkének 12. pontja akként határozza meg, hogy az magában foglalja a közlés minden olyan formáját, amelynek célja, hogy közvetve vagy közvetlenül népszerűsítse egy kereskedelmi, ipari vagy kézműipari tevékenységet folytató vagy szabályozott szakmát gyakorló vállalkozás, szervezet vagy személy termékét, szolgáltatását vagy arculatát. Nem tartoznak ugyanakkor e fogalom körébe egyrészt a vállalkozás, szervezet vagy személy tevékenységéhez közvetlen hozzáférést biztosító olyan információk, mint a domain-név vagy az elektronikus levelezési cím, másrészt pedig a vállalkozás, szervezet vagy személy termékeivel, szolgáltatásaival vagy arculatával kapcsolatos, független módon összeállított közlések, különösen, ha nem anyagi ellenszolgáltatás fejében nyújtják.
- 33 Vagyis, mint azt a holland kormány megjegyzi, a kereskedelmi tájékoztatás alatt nem csupán a hagyományos értelemben vett reklámot kell érteni, hanem az újabb ügyfelek megszerzésére irányuló reklám és információközlés egyéb formáit is.
- 34 Az ügynöki tevékenység fogalmával kapcsolatban meg kell állapítani, hogy e fogalom meghatározását sem a 2006/123 irányelv, sem más uniós jogi aktus nem tartalmazza. Ráadásul e fogalom tartalma a különböző tagállamok jogrendszeiben eltérő lehet.
- 35 Az alapügy tárgyát képező etikai kódex 12-I. cikke szerint ügynöki tevékenységnek minősül, ha a könyvvizsgáló a szolgáltatásai harmadik személy részére történő kéréstelen felajánlása érdekében e harmadik személlyel kapcsolatba lép.

- 36 Ezzel összefüggésben meg kell állapítani, hogy jóllehet a nemzeti szabályozás értelmében vett „ügynöki tevékenység” fogalmának pontos tartalma az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem derül ki, az Államtanács, valamint a Bíróság elé észrevételeket terjesztő valamennyi egyéb érdekelt is úgy véli, hogy az ügynöki tevékenység a „kereskedelmi tájékoztatásnak” a 2006/123 irányelv 4. cikkének 12. pontja szerinti fogalma alá tartozik.
- 37 A Sociétés fiduciaire szerint az ügynöki tevékenység termékek vagy szolgáltatások olyan meghatározott természetes vagy jogi személy részére történő, személyre szabott felajánlását jelenti, aki ezt nem kérte. A francia kormány egyetért e meghatározással, ugyanakkor javasolja, hogy meg kell különböztetni egymástól két tényezőt, nevezetesen egyrészt egy felkeresési tényezőt, amely az olyan személlyel történő kapcsolatfelvételben nyilvánul meg, aki ezt nem kérte, másrészt pedig egy tartalmi tényezőt, amely kereskedelmi jellegű üzenet továbbításában áll. E kormány szerint konkrétan e második tényező minősül a 2006/123 irányelv értelmében vett kereskedelmi tájékoztatásnak.
- 38 E körülményekből következik, hogy az ügynöki tevékenység az információközlés olyan formáját képezi, amely újabb ügyfelek felkutatására irányul. Márpedig, mint azt a Bizottság megjegyzi, az ügynöki tevékenység magában foglalja a szolgáltató és az ügyfél közötti személyes kapcsolatfelvételt, amely a szolgáltatásoknak az ügyfél részére történő felajánlása érdekében történik. Az ügynöki tevékenység ennél fogva direkt marketingnek tekinthető. Következésképpen az ügynöki tevékenység a 2006/123 irányelv 4. cikkének 12. pontja, valamint 24. cikke értelmében vett „kereskedelmi tájékoztatásnak” fogalma alá tartozik.
- 39 Ezt követően az a kérdés merül fel, hogy az ügynöki tevékenység tilalma a kereskedelmi tájékoztatásnak az irányelv 24. cikkének (1) bekezdése értelmében vett teljes körű tilalmaként értékelhető-e.

- 40 Az alapügy tárgyát képező etikai kódex 12-I. cikkének szövegéből, valamint a Conseil supérieur de l'ordre des experts-comptables (a könyvvizsgálói kamara igazgatótanácsa) által összeállított és a francia kormány írásbeli észrevételeihez csatolt, „Grille indicative des outils de communication” („A tájékoztatási eszközök áttekintő jegyzéke”) című dokumentumból következik, hogy e rendelkezés értelmében a könyvvizsgálói hivatást gyakorló személyeknek tartózkodniuk kell minden olyan kéretlen személyes kapcsolatfelvételtől, amely ügyfélkörtoborzásnak vagy kereskedelmi szolgáltatások konkrét felkínálásának minősülhet.
- 41 Meg kell állapítani, hogy az ügynöki tevékenységnek a fenti 12-I. cikkben előírt tilalmát széles körben határozták meg, amennyiben az minden ügynöki tevékenységet kizár, függetlenül annak formájától, tartalmától és az alkalmazott eszközöktől. Így e tilalom kizár minden olyan tájékoztatási eszközt, amelyek lehetővé tennék a kereskedelmi tájékoztatás e formájának alkalmazását.
- 42 Ebből következik, hogy e tilalmat a kereskedelmi tájékoztatás teljes körű tilalmának kell tekinteni, amely a 2006/123 irányelv 24. cikkének (1) bekezdése értelmében nem megengedett.
- 43 E következtetés összhangban van az irányelv céljával, amely – mint az a jelen ítélet 26. pontjában megállapítást nyert – a szolgáltatások tagállamok közötti szabad mozgását gátló valamennyi akadály elhárítására irányul. Az olyan tagállami szabályozás ugyanis, amely a könyvvizsgálóknak megtiltja az ügynöki tevékenység bármely formájának gyakorlását, jelentősebb mértékben érintheti a más tagállamokból származó szakmabelieket, amennyiben a szóban forgó nemzeti piacra történő belépés hatékony eszközétől fosztja meg őket. Ezért az ilyen tilalom a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának minősül (lásd analógia útján a C-384/93. sz. Alpine Investments ügyben 1995. május 10-én hozott ítélet [EBHT 1995., I-1141. o.] 28. és 38. pontját).

- 44 A francia kormány azt állítja, hogy az ügynöki tevékenység hátrányosan érinti az e szakmát gyakorlók függetlenségét. E kormány szerint, mivel a könyvvizsgáló feladata az olyan vállalkozások és szervezetek könyvelésének vitele és ellenőrzése, amelyekkel nem áll munkajogviszonyban, valamint e vállalkozások és szervezetek eredménykimutatásai szabályszerűségének és hitelességének tanúsítása, elengedhetetlen, hogy az e szakmát gyakorló személy esetében ne merülhessen fel az ügyfeleivel szembeni elfogultság gyanúja. Márpedig a könyvvizsgáló azáltal, hogy az érintett vállalkozás vagy szervezet vezetőjével kapcsolatba lép, azon viszony természetének megváltoztatását kockáztatja, amelyet az ügyfelével rendes körülmények között fenn kell tartania, ez pedig sérti a függetlenségét.
- 45 Ugyanakkor, mint az a jelen ítélet 42. pontjában megállapítást nyert, az alapügyben vizsgált szabályozás teljes körűen tiltja a kereskedelmi tájékoztatás egyik formáját, ennél fogva pedig a 2006/123 irányelv 24. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik. Ezért e szabályozás összeegyeztethetetlen ezzel az irányelvvvel, és nem igazolható a 2006/123 irányelv 24. cikkének (2) bekezdése alapján, még akkor sem, ha hátrányos megkülönböztetéstől mentes, továbbá közérdeken alapuló kényszerítő indok támasztja alá és arányos.
- 46 E megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2006/123 irányelv 24. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely a könyvvizsgálóihoz hasonló szabályozott szakmát gyakorlók számára teljes körűen megtiltja az ügynöki tevékenység folytatását.

A költségekről

- 47 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely a könyvvizsgálóihoz hasonló szabályozott szakmát gyakorlók számára teljes körűen megtiltja az ügyvéti tevékenység folytatását.

Aláírások